

INDEX: AWARD 2007

Výstava prací oceněných v dánské
designérské soutěži

23. října – 8. listopadu 2009
náměstí Svobody v Brně

Tisková konference ve čtvrtek 22. 10. 2009 v 11 hodin
v Domě umění města Brna
Vernisáž ve čtvrtek 22. 10. 2009 v 17 hodin
u fontány na náměstí Svobody

Výstava se koná pod záštitou velvyslance Dánského
království Ole Emila Moesbyho a primátora města Brna
Romana Onderky

Putovní výstava, která se uskuteční v České republice na jediném místě – v Brně, je výběrem prací oceněných v prestižní mezinárodní designérské soutěži Index. V šesti průhledných koulích, instalovaných na náměstí Svobody, bude představeno šest vynikajících návrhů z oblasti průmyslového designu. Práce zastupují pět kategorií, v nichž byly ceny udíleny: Lidské tělo, Sport a zábava, Bydlení, Komunita, Práce a zaměstnání, posledním vystaveným exponátem je Cena veřejnosti (návštěvníků výstavy a čtenářů dánských novin Politiken). Z celkového počtu 150 oceněných předmětů, které byly prezentovány v Kodani, bude brněnské veřejnosti předvedena jen malá část; práce špičkové kvality však ukazují současné trendy v designu a rozhodně stojí za zhlédnutí.

Součástí projektu je seminář s přednáškou předního dánského designéra Larse Pedersena o dánském designu a mezinárodní soutěži Index: Award. Seminář se uskuteční v pátek 23. října 2009 v 10 hodin v Domě umění města Brna, Malinovského nám. 2. Vstup je volný, přednáška bude tlumočena.

Výstava Index: Award 2007

Putovní výstavu nejlepších prací vybraných finalistů soutěže Index: Award 2007, která se uskutečnila v srpnu 2007 v Kodani, připravila společnost Index ve spolupráci s Dánským ministerstvem zahraničních věcí

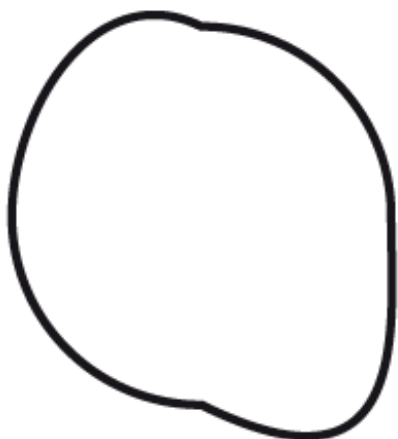
Soutěž Index: Award

Cena Index: Award, která se uděluje jednou za dva roky v dánské Kodani, je nejvýznamnější ocenění za design na světě. Uděluje se v pěti kategoriích, jednotliví vítězové získají prémii ve výši 100 000 euro.

Od jiných designérských ocenění se Index: Award liší svým zaměřením na design, který zlepšuje kvalitu života. Posuzuje totiž design z mnohem širšího hlediska než tradiční ocenění. Pozornost poroty se soustředí nejen na formu, nýbrž i na celý kontext designu, např. na etické a kulturní aspekty a na praktický dopad daného designu, včetně počtu lidí, jichž se může dotýkat, trvalé udržitelnosti i míry inovace.

V soutěži Index: Award nejsou exponáty rozděleny do tradičních kategorií, jako jsou např. vizuální design, oděvní design a průmyslový design, neboť tyto kategorie plně neodráží interdisciplinární přístup aplikovaný v zajímavém moderním designu.

Při výběru jednotlivých vítězů pěti kategorií, jež jsou pro člověka nepostradatelné, tj. Lidské tělo, Sport a zábava, Bydlení, Komunita a Práce a zaměstnání, musí nominační poroty uvažovat horizontálně, napříč všemi odvětvími designu a průmyslu.

Vítězné práce vybírá mezinárodní porota složená z předních designérů, vědeckých pracovníků, autorů a myslitelů z oblasti designu pocházejících z Evropy, Afriky, Austrálie, Asie a Spojených států. Úplný seznam finalistů soutěže Index: Award 2007 je uveden na webových stránkách www.indexaward.dk. Od 20. května 2009 jsou zde k dispozici rovněž informace o finalistech soutěže Index: Award 2009.

Index: Award 2009

Výstava Index: Award 2009 zahájena 21. srpna 2009 v Kodani představuje i letos nejlepší příklady designu pro lepší život z designérských dílen z více než 20 zemí celého světa.

Vítězné práce letošního ročníku soutěže Index: Award 2009 byly představeny 28. srpna 2009 na slavnostním vyhlášení v Kodani za přítomnosti Jeho královské Výsosti, korunního prince Dánska a Její královské Výsosti korunní princezny.

Podobně jako tomu bylo v roce 2007 i letošní výstava Index: Award 2009 objede celý svět.

Kategorie soutěže Index: Award

Lidské tělo

Do kategorie Lidské tělo spadá design související s lidským tělem, včetně oděvů, doplňků, léčivých a potravinových přípravků, zařízení a pomůcek používaných při léčení a při péči o tělo i technologií vztahujících se k lidskému tělu. V této kategorii jsou zahrnuty rovněž služby související s péčí o tělo a strategie týkající se životních funkcí a zdravotnictví.

Vítězem se stal kanadský designér Sébastien Dubois, autor návrhu levné, vysoce kvalitní protézy nohy nazvané „Mobility for Each One“ (pohyblivost pro každého).

Mobilita pro každého

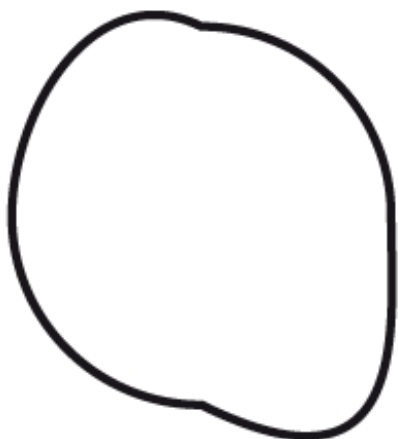
Sébastien Dubois

Výrobce: Handicap International (Kanada)

Podle organizace Handicap International zmrzačí nášlapné miny ročně více než 250 000 civilistů.

Oběti potřebují zdravotní péči, protetický materiál je však finančně nákladný.

Celá řada tělesně postižených lidí, které zranila nášlapná mina, nemůže najít zaměstnání, neboť se mohou pohybovat jen velmi omezeně. Finančně nenákladná protéza nohy napodobuje pohyby prstů na nohou a pohání tak amputovanou končetinu. Osoba, která protézu používá, se tak může pohybovat rychleji, může dokonce i běžet. Cena obdobného typu protézy se obvykle pohybuje mezi 1 300 až 4 000 USD, tento model lze však vyrobit na lokální úrovni za pouhých 8 USD. Rozdíl v ceně je dán zejména specifickým tvarem nohy a jejím kosmetickým krytem, který lze (v případě nutnosti) snadno vyrobit pomocí základního dílenského vybavení.

Sport a zábava

Do kategorie Sport a zábava spadá design týkající se sportovních, volnočasových a kulturních aktivit, včetně projektování hřišť, zařízení pro volný čas, hraček, her a sportovního či rekreačního vybavení.

Vítězem se stal sportovní elektromobil Tesla Roadster poháněný výlučně elektrickou energií, který představuje přirozenou alternativu pro ekologicky smýšlející automobilové nadšence.

Tesla Roadster

Martin Eberhard

Výrobce: Tesla Motors (USA)

Doprava vyprodukuje více skleníkových plynů než jakékoli jiné odvětví.

Společnost Tesla Motors představuje vozidlo Tesla Roadster – se 100% elektrickým pohonem, bez emisí a se zrychlením z 0 na 60 km/h za 4 vteřiny. Tesla Roadster je první elektromobil, který dokáže na jedno nabití baterie ujet více než 300 km. S úspornou spotřebou rovnající se 1 galonu benzínu (přibližně 3,8 l) na více než 200 km a úchvatným designem je Tesla Roadster ztělesněním inovativního řešení motorového vozidla. Zároveň je i dokladem toho, že elektromobily mohou vypadat skvěle. Při projektování tohoto vozu se uplatňuje postup od obecného ke konkrétnímu: je určen spíše zámožnějším zákazníkům, cílem je totiž obecně změnit postoj zákazníků k tomuto typu automobilů.

Bydlení

Do kategorie Bydlení spadá design související s lidským obydlím, včetně bytové architektury, interiérového designu, bytového nábytku, nástrojů a zařízení, služeb pro domácnosti a strategií souvisejících se způsoby bydlení a novými formami soužití.

Vítězem se stala „solární láhev“, kterou navrhl Ital Alberto Meda společně s argentinským designérem Franciscem Gomezem Pazem. Představuje jednoduché řešení úpravy závadné pitné vody v domácnostech pomocí slunečního světla.

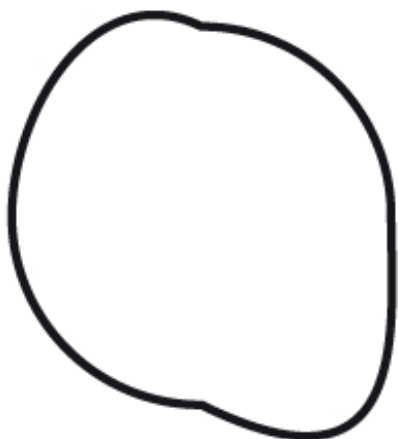
Solární láhev

Alberto Meda a Francisco Gomez Paz (Itálie)

Šestina světové populace nemá přístup k nezávadné pitné vodě. Na průjmová onemocnění zemře každoročně 2,2 milionu lidí, převážně dětí.

Dezinfekce vody pomocí slunečního záření (SODIS®) je finančně nenáročný způsob úpravy pitné vody, který využívá UVA záření a tepla produkovaného solární energií. Ke zničení patogenních mikroorganismů stačí, aby byly šest hodin vystaveny plnému slunečnímu záření. Solární láhev tuto metodu ještě vylepšuje, jelikož je snadno přenosná. Nová dvojbarevná lisovaná PET láhev má průhledné čelo pro sběr UVA a infračervených paprsků, zatímco druhá strana má hliníkovou barvu, která sběr paprsků zintenzivňuje. Poměr povrch/tloušťka této láhve o objemu 4 l je vysoký, což zlepšuje účinek solární dezinfekce a zároveň usnadňuje přepravu a skladování. Speciální držátko

Dům umění města Brna / Dům umění / Dům pánů z Kunštátu / Galerie G99 / www.dum-umeni.cz
úterý–neděle 10–18 h / ve čtvrtek do 21 h / ve středu vstup volný

umožňuje nastavit úhel, pod nímž je láhev vystavena působení slunečních paprsků tak, aby bylo co nejintenzivnější.

Komunita

Do kategorie Komunita patří design, který společně sdílíme na komunitní úrovni, včetně projektování veřejných prostor a pro veřejné prostory, např. silnice, infrastruktura, dopravní prostředky, dopravní značení, hromadné sdělovací prostředky a komunikace. Kategorie zahrnuje rovněž návrhy strategií, služeb a koncepcí určených pro společnost, komunitu a navazování kontaktů.

Vítězem se stal finančně nenákladný osobní počítač „OLPC XO1“.

Laptop pro každé dítě (One Laptop Per Child)

Rebecca Allenová, Christopher Blizzard, V. Michael Bove, Yves Behar, Walter Bender, Michail Bletsas, Mark Foster, Jacques Gagne, Mary Lou Jepsenová, Nicholas Negroponte, Lisa Strausfeldová
Výrobce: Quanta (USA)

Neziskový projekt Laptop pro každé dítě (OLPC) má za úkol vytvořit revoluční laptop pro děti. Tato iniciativa umožní dětem, které nejvíce potřebují vzdělání, tj. dětem z rozvojových zemí, získávat informace, komunikovat a vzdělávat se.

Laptop OLPC je navržen jako pevný, moderní laptop s výrazným designem. Budou ho používat milióny dětí na celém světě, proto musí být odolný, snadno přenosný a energeticky nenáročný. Design laptopu je maximálně prostý – vyznačuje se vysokou odolností, mobilitou a snadnou obsluhou v různých režimech (laptop, E-kniha a hry). K inovativním prvkům patří duální monitor a dotyková/psací podložka. Před prachem a jinými nečistotami chrání laptop speciální gumový potah proti nárazům, což umožňuje jeho využití v jakémkoli prostředí. Díky zabudovaným výkonným anténám Wi-Fi mohou děti navazovat spojení vzájemně mezi sebou, svými školami a připojovat se na internet prostřednictvím bezdrátových sítí.

Práce a zaměstnání

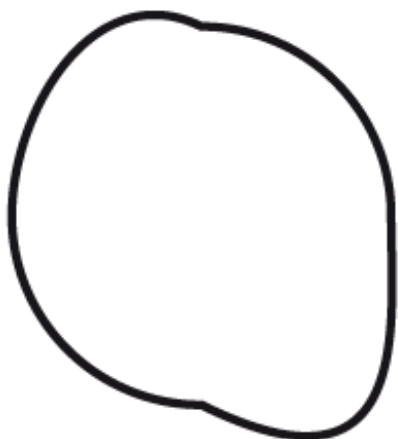
Do kategorie Práce a zaměstnání spadá design související s pracovištěm, včetně architektury, interiérového designu, pracovních nástrojů, komunikačních technologií, strategií souvisejících s řešením problémů pracovního prostředí a s organizačním a administrativním rozvojem.

Vítězem se stal tým studentů designu, kteří na základě zkušeností získaných při poskytování první pomoci osobám postižených při bombových útocích v Londýně v roce 2005 navrhli jednoduché zařízení pro dýchací cesty „Tongue Sucker“.

Přísavka na jazyk

Phillip Greer, Lisa Strouxová, Christopher Huntley, Graeme Davies (Velká Británie)

Člověk v bezvědomí, který nemá dostatečný přísuv vzduchu, do čtyř minut zemře nebo utrpí těžké poškození mozku.

Přísavka na jazyk umožňuje nekvalifikovaným osobám náhodně se vyskytujícím v místě nehody ihned a účinně otevřít dýchací cesty osoby v bezvědomí. Stisknete baňku, přiložíte ji na jazyk a uvolníte. Sáním dojde k vytažení zapadlého jazyka z krku a přitom se vytvoří malý, avšak životně důležitý průchod, který umožní osobě v bezvědomí dýchat. Jde o neinvazivní zařízení univerzální velikosti, jehož použití nevyžaduje žádné předchozí proškolení. Po aplikaci přísavky může poskytovatel první pomoci bez problémů provádět resuscitační úkony, přivolat pomoc nebo pomáhat při ošetřování dalších zraněných.

Cena veřejnosti

Cena veřejnosti byla udělena na základě hlasování návštěvníků výstavy Index: Award 2007 v Kodani a čtenářů dánských novin Politiken. Cenu veřejnosti sponzoruje společnost Fritz Hansen A/S. Cenu veřejnosti získala dánská designérka Hân Phamová za model „Antivirus“ – plastovou schránku na likvidaci injekčních jehel. Pomocí této plastové schránky přeměňuje autorka designu všudypřítomný odpad na zařízení, které může zachránit lidský život.

Antivirus – schránka na použité injekční jehly

Hân Phamová

Výrobce: Sp-Moulding a/s (Dánsko)

Ročně se na celém světě nakazí miliony lidí aids a žloutenkou v důsledku opakovaného použití nesterilních jehel. 1,3 milionu z nich posléze zemře.

Ročně se na celém světě aplikuje přibližně 16 miliard injekcí. Více než 50 % veškerých injekcí v rozvojových zemích je rizikových. Jehly se mnohdy používají opakovaně bez sterilizace. Rizikové nakládání s nebezpečným ostrým odpadem a jeho nesprávná likvidace navíc ohrožuje a znečišťuje životní prostředí. Mnozí lidé, kteří se živí sběrem odpadků, se zraní a infikují. Světová zdravotnická organizace proto doporučuje, aby byly ostré zdravotnické předměty likvidovány přímo v místě jejich použití, a sice jejich oddělením od běžného odpadu. Schránka na jehly Antivirus je navržena právě k tomuto účelu - bezpečně odděluje a izoluje použité jehly v jedné nádobě. Během užívání a likvidace je schránka bezpečně uzavřena.

Jana Blažková, koordinátorka projektu v ČR
janbla@um.dk

Dagmar Koudelková, koordinátorka výstavy v Brně
koudelkova.d@volny.cz, 602 571 886